

SKOS: datový slovník pro klasifikační systémy

Prof. Ing. Vojtěch Svátek, Dr.

Zimní semestr 2019

<http://nb.vse.cz/~svatek/rzzw.html>

RDF a hierarchické struktury

- Ve světě RDF jsou rozšířeny dva základní způsoby zachycení hierarchických struktur
 - Ontologické jazyky RDFS a OWL: hierarchie tříd a vlastností
 - Postavené na striktně formálních základech teorie množin, umožňují rozsáhlé strojové odvozování („umělou inteligenci na webu“)
 - Slovník SKOS: nadřazenost a podřazenost pojmů, ale i další problematika tradičně řešená pomocí tezaurů
 - Interpretovatelné volněji, určeno spíše pro klasifikaci, indexování a vyhledávání dat

Učební materiály pro SKOS

- Dokumenty W3C
 - Oficiální specifikace <https://www.w3.org/TR/skos-reference/>
 - Úvod do práce se SKOS
<https://www.w3.org/TR/skos-primer/>
- Kap. 10 v knize Allemang-Hendler, *Semantic Web for the Working Ontologist*

Často využívané entity ze SKOS

- Pojmy jako takové
 - *skos:Concept*
- Alternativní označení pojmů („ne/deskriptor“)
 - *skos:prefLabel, skos:altLabel, skos:hiddenLabel*
- Notace (když je pojem nazýván kódem a ne slovem)
 - *skos:notation*
- Sémantické relace
 - *skos:broader, skos:narrower, skos:related*; nadvlastnosti (!)
skos:broaderTransitive, skos:narrowerTransitive

Často využívané entity ze SKOS

- Podobnostní relace (napříč datasety)
 - *skos:exactMatch*
 - podobné jako *owl:sameAs*, ale nepředpokládáme slučování popisů
 - *skos:closeMatch*, *skos:broadMatch*, *skos:narrowMatch*
- Konceptová schémata a příslušnost pojmů k nim
 - *skos:ConceptScheme*, *skos:inScheme*
- Kořen hierarchie
 - *skos:topConceptOf*, *skos:hasTopConcept*
- Dokumentační poznámky
 - *skos:note*, s podvlastnostmi *skos:scopeNote*, *skos:definition*, *skos:example*, atd.

Odkazování na SKOS koncepty

- Z obecných zdrojů např. pomocí slovníku Dublin Core: *dct:subject*
- Z multidimenzionálních tabulek (DCV) pomocí *qb:concept*